

**ŠILALĖS RAJONO SAVIVALDYBĖS
TARYBA**

**SPRENDIMAS
DĖL ŠILALĖS RAJONO ETNINĖS KULTŪROS PLĖTROS PROGRAMOS
PATVIRTINIMO**

2010 m. sausio 28 d. Nr. T1-13
Šilalė

Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymo (Žin., 2008, Nr. 113-4290) 6 straipsnio 13 punktu ir 16 straipsnio 4 dalimi ir siekdama sudaryti geresnes kultūros paveldo išsaugojimo, sklaidos galimybes ir palankias sąlygas rajono bendruomenei tenkinti kultūrinius poreikius, Šilalės rajono savivaldybės taryba **n u s p r e n d ž i a**:

1. Patvirtinti Etninės kultūros plėtros valstybinės programos įgyvendinimo Šilalės rajone programą (pridedama).

2. Pripažinti netekusiu galios Šilalės rajono savivaldybės tarybos 2008 m. balandžio 30 d. Nr. T1-169 „Dėl Etninės kultūros plėtros valstybinės programos įgyvendinimo Šilalės rajone programos tvirtinimo“.

3. Paskelbti informaciją apie šį sprendimą Šilalės rajono laikraštyje, o visą sprendimą – Šilalės rajono savivaldybės tinklapyje www.silale.lt.

Meras

Albinas Ežerskis

ŠILALĖS RAJONO ETNINĖS KULTŪROS PLĖTROS PROGRAMA

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Teisinį Programos pagrindą sudaro: Lietuvos Respublikos etninės kultūros valstybinės globos pagrindų įstatymas (1999-09-21 Nr. VIII-1328), Lietuvos Respublikos įstatymas dėl Nematerialaus kultūros paveldo apsaugos konvencijos ratifikavimo (2004-12-09 Nr. X-37), Lietuvos Respublikos tautinio paveldo produktų įstatymas (2007-06-26 Nr. X-1207), Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimas „Dėl Lietuvos kultūros politikos nuostatų“ (2001-05-14 Nr. 542), Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimas „Dėl regionų kultūros plėtros programos patvirtinimo“ (2002-08-13 Nr. 1282), Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimas „Dėl vaikų ir jaunimo kultūrinės edukacijos 2006–2011 metų programos patvirtinimo“ (2006-09-21 Nr. 926), kiti teisės aktai.

2. Programa parengta vadovaujantis 2004–2006 m. Šilalės rajone įgyvendintomis analogiškomis programomis: Šilalės rajono etninės kultūros plėtros valstybinės programos įgyvendinimo 2005–2009 metais (2005-09-29 d. Nr. T1-846) ir Šilalės rajono etninės kultūros plėtros 2008–2009 metų programa (2008-04-30 Nr. T1-169).

3. Programos įgyvendinimo trukmė 2010 - 2012 metai. Programos vykdymui planuojama skirti kiekvienais metais iki 30 tūkst. Lt; Programos lėšų asignavimų valdytojas – Šilalės rajono savivaldybės administracija.

4. Programoje vartojamos sąvokos:

Etninė (tradicinė) kultūra – visos tautos (etnos) sukurta, iš kartos į kartą perduodama ir nuolat atnaujinama kultūros vertybių visuma, padedanti išlaikyti tautinį tapatumą bei savimonei ir etnografinį regionų savitumą.

Etninės kultūros gyvoji tradicija – tautos paveldėtos kultūros perdavimas, jos kūrimas ir atsinaujinimas.

Etninės kultūros paveldas – praeityje tautos sukurtos ir iki šių dienų išlikusios etninės kultūros dvasinės bei medžiaginės vertybės, svarbios etniniu, istoriniu, estetiniu ar moksliniu požiūriu.

Kultūros įstaiga – kultūros ir meno įstaiga (biblioteka, muziejus, kultūros centras, teatras, kinas, koncertinė organizacija, kt.), kurios steigėjai yra valstybės institucijos, apskričių viršininkai, savivaldybės, fiziniai asmenys, privatūs juridiniai asmenys, o jų statusas, veiklos tikslai, uždaviniai bei funkcijos atitinka valstybinę kultūros politiką.

Lauko tyrimai (ekspedicijos) – pirmoji etninės kultūros tyrimų pakopa – folklorinių, muziejinių ir etnografijos duomenų rinkimas, naudojant įvairias technikas.

Nematerialusis kultūros paveldas – tai ilgainiui nusistovėjusi veikla, vaizdai, išraiškos formos, žinios, įgūdžiai, taip pat su jais susijusios priemonės, objektai, žmogaus veiklos produktai ir su jais susiję kultūros erdvės, kuriuos bendruomenės, grupės ir kai kuriais atvejais pavieniai žmonės pripažįsta savo kultūros paveldo dalimi.

Pateikėjas – asmuo, perteikiantis gyvosios tradicijos būdu perimtas ir išsaugotas autentiškas etninės kultūros vertybes arba pateikiantis duomenis apie jas.

II. SITUACIJOS ANALIZĖ

5. Savivaldybės tarybai 2005 m. patvirtinus Etninės kultūros plėtros valstybinės programos įgyvendinimo Šilalės rajone 2006-2009 m. programą, 2006 m. šios programos įgyvendinimo

priemonių planą, etninės kultūros plėtros klausimai sprendžiami kryptingiau. Jau ketvirtį metų rajono biudžete skiriamos lėšos Etninės kultūros plėtros projektams finansuoti (2006 m.-10 tūkst. Lt, 2007 m.-15 tūkst. Lt, 2008 m.-20 tūkst. Lt, 2009 m. – 11 tūkst. Lt) Programos lėšos panaudojamos: lauko tyrimams, renginiams, eksponatų, techninių priemonių, muzikos instrumentų įsigijimui, edukacinių programų įgyvendinimui.

2009 m. pradžioje veikė 1 – Šilalės rajono savivaldybės kultūros centras ir 17 laisvalaikio salių. Nuo 2009 m. rugsėjo mėnesio mažos laisvalaikio salės prijungtos prie kultūros namų, išplečiant jų veiklą. Dėl to turėtų suaktyvėti kultūrinis gyvenimas kaimo vietovėse.

2009 m. pabaigoje Šilalės rajone veikė šios kultūros įstaigos: Šilalės rajono savivaldybės kultūros centras ir jam priklausantys 4 filialai (Kaltinėnų, Kvėdarnos, Laukuvos, Upynos kultūros namai), kino tinklas; Šilalės Vlado Statkevičiaus muziejus ir jam priklausantys: Kazimiero Jauniaus klėtelė, Dionizo Poškos Baublių muziejus; Šilalės rajono savivaldybės viešoji biblioteka su 25 filialais.

Centrai priklausantys filialai vykdo veiklą seniūnijose: Kaltinėnų kultūros namai - Kaltinėnų, Palentinio seniūnijose; Kvėdarnos kultūros namai - Kvėdarnos, Žadeikių seniūnijose; Laukuvos kultūros namai - Bilionių, Laukuvos seniūnijose; Upynos kultūros namai - Upynos seniūnijoje; Centras veiklą vykdo Šilalės miesto, Šilalės kaimiškojoje, Traksėdžio, Pajūrio, Didkiemio seniūnijose.

Šilalės rajono savivaldybės kultūros centro etnografė, Šilalės Stepono Dariaus ir Stasio Girėno vidurinės mokyklos lietuvių kalbos mokytoja Irmina Kėblienė ir Šilalės Stepono Dariaus ir Stasio Girėno vidurinės mokyklos lietuvių kalbos mokytoja Lineta Dargienė įsteigė VŠĮ „Etnoklubas“, kuris daugiausia dėmesio skiria etninės kultūros išsaugojimui, puoselėjimui, propagavimui tarp vaikų ir jaunimo.

Šilalės Simono Gaudėšiaus gimnazijoje ypač suaktyvėjo jaunųjų maironėlių, skautų, ateitininkų veikla, kuria siekiama atkreipti bendruomenės dėmesį į tautos kultūros tradicijas.

6. Spartus gyvenimo tempas, sociokultūriniai, ekonominiai procesai, atsivėrusios valstybių sienos, informacijos gausa kelia grėsmę etninei kultūrai – niveliuojasi ir nyksta tradicijos ir papročiai, etnografinių regionų skirtumai, asimiliuojasi tarmės, todėl reikia spartinti tiriamuosius, fiksavimo ir kaupimo darbus. Tačiau etninės kultūros lauko tyrimams bei kokybiškam, šiuolaikinius reikalavimus atitinkančiam etninės kultūros paveldo fiksavimui ir archyvavimui trūksta priemonių, specialaus pasirėngimo. Etninės kultūros globos taryba 2005 m. parengė etninės kultūros vertybių rinkimo bei kaupimo (nematerialiųjų etninės kultūros vertybių archyvavimo) taisyklių projektą, tačiau Vyriausybė jo nepatvirtino. O šių taisyklių laikytis būtina organizuojant ekspedicijas. Rajono kultūros įstaigų, mokyklų, bibliotekų darbuotojai, kraštotyros entuziastai epizodiškai vykdo etninės kultūros lauko tyrimus, tačiau surinkta medžiaga dėl lėšų stygiaus netinkamai parengiama, saugoma ir naudojama.

7. Daug eksponatų, atspindinčių Žemaitijos regiono tradicinę kultūrą, saugoma Šilalės Vlado Statkevičiaus muziejuje ir jo filiale – Kazimiero Jauniaus klėtelėje, Upynos amatų muziejuje, Dionizo Poškos Baublių muziejuje. Ten saugomos ir unikaliai fotonuotraukos, įamžinusios XX-ojo amžiaus krašto etninę kultūrą. Nemažai tautosakos, kraštotyros ir kitų vertingų eksponatų sukaupta Kultūros centre, Viešojoje bibliotekoje, Kvėdarnos Kazimiero Jauniaus gimnazijoje, Laukuvos Norberto Vėliaus gimnazijoje, Tenenių pagrindinėje mokykloje, Bijotų Dionizo Poškos mokykloje, Obelyno pagrindinėje mokykloje, Simono Gaudėšiaus gimnazijoje, Pajūrio Stanislovo Biržiškio gimnazijoje ir Didkiemio pagrindinio ugdymo skyriuje. Pradėta rinkti eksponatus steigiamam Pajūralio pagrindinės mokyklos kraštotyros muziejui. Daugumą eksponatų būtina restauruoti, konservuoti, parengti saugojimui ir eksponavimui. Būtinai nuolatinis muziejų fondų papildymas, muziejinių vertybių kopijų gamyba. Ne visos sukauptos etnografinės vertybės aprašytos, parengtos eksponavimui ir tinkamai saugomos. Minėtiems darbams atlikti reikalingos papildomos lėšos ir specialistai.

8. Puoselėjant etninę kultūrą vienas iš pagrindinių uždavinių – fiksuoti krašto kultūrinį paveldą, perkeliant duomenis į elektronines laikmenas ir(ar) leidžiant rašytinius šaltinius. Apie Šilalės kraštą išleistas keturios knygos leidinio „Šilalės kraštas“ (I, II, III ir VII dalys), 4-oji knyga-

„Laukuva, I dalis“, 5-oji knyga - „Kvėdarna“, 6-oji - „Vytogala“, 8-oji - „Šilalės krašto piliakalnių atlasas“, „Užkalnės kaimo istorija“, išleista monografija „Laukuva, II dalis“, rengiama - „Kaltinėnai“. Šie leidiniai išleisti Šilalės kraštiečių draugijos iniciatyva ir didžiaja jų lėšų dalimi. Norėdami įamžinti Šilalės krašte savo medžio darbais pagarsėjusių ir per kryždirbystę gyvenimą įprasminusių meistrų atminimą, Šilalės Vlodo Statkevičiaus muziejaus darbuotojai 2009 m. pradžioje visuomenei pristatė naują knygą „Šilalės krašto kryždirbiai ir dievdirbiai“, Šilalės kraštas IX. Ši knyga pasaulį išvydo tautodailininkų ir kraštotyrininkų Vaidilutės ir Klemenso Lovčikų ilgus metus rinktos ir pildytos kraštotyrinės medžiagos pagrindu bei muziejaus direktorės Sonetos Būdvytienės projekto ir aukotojų lėšomis.

Pagal surinktus autentiškus pavyzdžius, ištašyti 8 ažuoliniai koplytstulpiai ir 3 kryžiai, pastatyti pirminėse savo buvimo vietose. Juos dirbdino 7 mūsų rajono meistrai, o medieną parūpino ir pastatyti geranoriškai padėjo tų vietovių gyventojai, girininkai. Visi koplytstulpiai iškilmingai pašventinti ir išpuošti.

2009 m. lapkričio 4 - 6 dienomis vykusiam regioninės (Tauragės apskrities) atrankinės parodos - konkurso „GERIAUSIAS METŲ LIAUDIES MEISTRAS“ ir „AUKSO VAINIKO“ ture, II vietą laimėjo - kryždirbys Klemensas Lovčikas.

Rajone dar mažai skiriama dėmesio kraštotyros, muziejinių vertybių, tautosakos, tautodailės meno kūrinių katalogų, folkloro garso ir vaizdo publikacijų parengimui ir leidybai. Įvairiomis temomis sukaupta medžiagos Kultūros centre, Viešojoje bibliotekoje, tačiau nėra finansinių galimybių jas parengti leidimui ir publikuoti, pristatyti visuomenei.

9. Reikšmingą vaidmenį aktualizuojant ir populiarinant liaudies dainas, šokius, instrumentinę muziką, žodinę kūrybą, paprotinę kultūrą bei kitą nematerialųjį paveldą atlieka tautinių ar liaudies šokių ir folkloro ansamblių, liaudiškos muzikos kapelų judėjimas. 2009 m. rajone veikė 3 suaugusiųjų folkloro ansambliai kaimo laisvalaikio salėse, 2 vaikų kanklininkų ansambliai. Žinomiausias Pagrybio laisvalaikio salės folkloro ansamblis „Rotužė“ (neseniai atšventęs 30 metų jubiliejų). Kvėdarnos Kazimiero Jauniaus gimnazijoje ir Žadeikių pagrindinėje mokykloje veikia vaikų folkloriniai ansambliai. Net 10 tautinių liaudies šokių kolektyvų (2 suaugusių, 8 vaikų), 2 kanklių ir 1 folkloro ansambliai, 1 liaudiškos muzikos kapela, dalyvavo Tūkstantmečio Dainų šventėje „Amžių sutartinė“ 2009 m., Tauragės apskrities Dainų šventėje Jurbarko dalyvavo 8 tautinių liaudies šokių kolektyvai, 2 folkloro ansambliai ir 3 liaudiškos muzikos kapelos.

Dėl finansavimo trūkumo folkloro ir šokių ansambliai, kapelos ne visiškai apsirūpinę reikalingu inventoriu, muzikos instrumentais, autentiška apranga. Prioritetiniu lieka uždavinys – įtraukti kuo daugiau vaikų ir jaunimo į tautinių šokių, folkloro ansamblius, kapelas. Vaikų kolektyvus kurti ne tik mokyklose ir tik dalyvavimui rajono renginiuose, bet formuoti kaip ilgalaikius darinius, kaupiančius savo patyrimą, turinčius savo istoriją ir tradicijas, auginančius pamainą vyresniems kolektyvams.

10. Mažai išlikę lietuviškais tradiciniais instrumentais grojančių muzikantų, o perduodančių šį sugebėjimą iš viso nėra. Šilalės meno mokykloje mokoma groti kanklėmis, o specialistų, galinčių išmokyti groti kitais autentiškais instrumentais – bandomijomis, armonikomis ir kt., nėra. Tai būtų viena iš galimybių puoselėti ir saugoti krašto nematerialųjį paveldą.

11. Kultūros centras dalyvauja Lietuvos Respublikos kultūros ministerijos kuruojamoje valstybinėje programoje „Tradicinės kultūros tautinių vertybių registras“. Registro sąrašuose esamų rajono etninės kultūros vertybių aprašams, garso, vaizdo įrašams, fotografijoms, katalogams ir naujų vertybių įrašymui į Registrą. Šios programos įgyvendinimui būtinos papildomos lėšos, specialios archyvavimo sąlygos.

Kasmet rajone įvyksta per 100 įvairių žanrų bei tematikos folkloro renginių (vakaronių, kalendorinio ciklo švenčių, tautodailės parodų), tačiau daugumas šių renginių yra vietinio pobūdžio. Kol kas rajone organizuojami du pagrindiniai tarptautiniai renginiai, tai tradicinės liaudiškos muzikos kapelų varžytuvės ir viktorina „Mūsų kraitis Europoje“ (šilališkiai respublikiniame projekte „Mūsų kraitis Europoje“ laimėjo II-ąją vietą); Šilalės rajono bendruomenei pristatyti ir pademonstruoti du mokinių sukurti filmai etninės kultūros tema: „Kap žemaite mergeles lunkydava“ ir „Etnuosavaiti“, iš kurių pirmasis laimėjo respublikiniame projekte „Tautos dvasios

beieškant"; seminaras – praktikumas etnokultūrinės veiklos mėgėjams „Gyvastingosios folkloro tradicijos vaikams ir jaunimui“; Vaikų ir moksleivių lietuvių liaudies kūrybos atlikėjų konkursas „Tramtatulis“; Respublikinių moksleivių folklorinių šokių varžytuvių „Patrepšynė“ rajoninis turas.

12. Šilalės rajono švietimo centras dar mažai organizuoja seminarų ar paskaitų etninės kultūros vertybių, krašto istorijos pažinimo tema švietimo, kultūros įstaigų darbuotojams ir mokiniams. Kvalifikacijos kėlimo programos planuose būtina įtraukti etninę kultūrą populiarinančias priemones.

13. Per mažai dėmesio skiriama rajono ir kitų Lietuvos bei užsienio kultūros įstaigų bei kolektyvų bendradarbiavimui, tarptautiniams projektams, reklamai.

14. Neišvystytas rajone kaimo turizmas.

15. Sėkmingam Etninės kultūros plėtros programos įgyvendinimui būtina suaktyvinti Etninės kultūros plėtros valstybinės programos įgyvendinimo komisijos darbą.

III. PROGRAMOS TIKSLAI IR UŽDAVINIAI

16. Programos strateginis tikslas – nustatyti etninės kultūros tyrimo, saugojimo ir sklaidos prioritetus, aktyvinti jos plėtrą rajone, suteikti galimybę gyventojams puoselėti savo regiono tradicijas ir papročius. Įgyvendinant šį tikslą, būtina:

16.1. sudaryti teisinės, finansinės sąlygas tyrinėti, saugoti ir plėtoti etninę kultūrą rajone;

16.2. užtikrinti sukauptų vertybių ilgalaikį išsaugojimą, populiarinimą;

16.3. sukurti etninės kultūros gyvųjų vertybių perimamumo ir sklaidos sąlygas;

16.4. puoselėti krašto etnografinį savitumą, papročių bei tradicijų autentiškumą ir perimamumą;

16.5. moderninti etninės kultūros paveldą saugančių muziejų, kultūros įstaigų materialinę bazę;

16.6. skatinti etninės kultūros sąveiką su kitomis rajono socialinės ir ekonominės raidos sritimis (turizmu, kaimo plėtra, verslu, bendruomenių veikla);

16.7. koordinuoti kultūros, švietimo įstaigų, asociacijų, tautodailininkų, bendruomenių veiklą etninės kultūros srityje;

16.8. susieti etninės kultūros tyrimo, saugojimo ir sklaidos projektų finansavimą su įvairių–apskrities, valstybės, ES struktūrinių ir kitų tarptautinių fondų gavimo planavimu ir panaudojimu.

17. Įgyvendinant Programos uždavinius vykdomi projektai, kurie:

17.1. užtikrina rajono etninės kultūros vertybių apskaitą, informacijos sklaidą;

17.2. sudaro sąlygas vykdyti etninės kultūros lauko tyrimus, restauruoti ir konservuoti etninės kultūros vertybes;

17.3. sudaro sąlygas etninės kultūros šaltinių ir katalogų (publicistinių, garso, vaizdo, skaitmeninių) leidybai bei sklaidai;

17.4. padeda diegti etninę kultūrą švietimo sistemoje, įtraukiant moksleivius ir pedagogus į tradicinių renginių organizavimą, lauko tyrimus, panaudojant kultūros įstaigų parengtas edukacines programas ir kitas priemones;

17.5. skatina vaikų ir jaunimo etninės kultūros stovyklas, šventes, kursus, tradicinių amatų mokymąsi, sudaro sąlygas steigti ir veikti vaikų bei suaugusiųjų folkloro ansambliams, kitoms etninę kultūrą puoselėjančioms grupėms;

17.6. sudaro sąlygas tobulinti etninės kultūros specialistų (kultūros įstaigų darbuotojų, pedagogų, folkloro ansamblių vadovų, instrumentalistų, tautodailės meistrų ir kt.) kvalifikaciją;

17.7. koordinuoja rajono tautodailininkų (amatininkų, liaudies meistrų) veiklą, bendradarbiavimą su rajono ir respublikos kultūros bei švietimo įstaigomis, panaudojant jų darbus bei patirtį renginiuose, edukacinėse programose;

17.8. atnaujinama kultūros įstaigų, tyrinėjančių, kaupiančių ir populiarinančių etninės kultūros paveldą, materialinę ir techninę bazę.

IV. NUMATOMI REZULTATAI

18. Įgyvendinant šią Programą:
  - 18.1. sudaromos sąlygos tolygiau plėtoti etninę kultūrą etnografiniuose renginiuose, saugoti tarmės, papročių ir tradicijų, paveldo savitumus, gyvosios tradicijos reiškinius;
  - 18.2. koordinuojama švietimo ir kultūros institucijų veikla ir jos rezultatai etninės kultūros srityje, jų taikymas praktinėje veikloje;
  - 18.3. atnaujinta muziejų, kultūros įstaigų, tiriančių ir kaupiančių etninės kultūros paveldą, materialinė techninė bazė;
  - 18.4. etninė kultūra diegiama švietimo sistemoje, sukurta kultūros įstaigų edukacinių programų pasiūlos sistema;
  - 18.5. suformuotas etninės kultūros paveldą kaupiančių ir saugančių institucijų tinklas, sukurta bendra informacijos sistema;
  - 18.6. bendruomenės bus skatinamos veiklai etnokultūriniu pagrindu, sustiprės bendruomenių vaidmuo ir įtaka saugant rajono tradicinę kultūrą;
  - 18.7. sudarytos tinkamos sąlygos išsaugoti etninės kultūros paveldą Savivaldybės muziejuje, tautosakos rankraščiuose, perkelti vaizdo ir garso medžiagą į skaitmenines laikmenas;
  - 18.8. kooperuojamos ir tikslingai naudojamos valstybės ir savivaldybės biudžeto lėšos, fondų, ES struktūrinių fondų parama etninės kultūros programoms vykdyti.

V. LĖŠOS

19. Finansavimo šaltiniai:
  - 19.1. valstybės biudžeto lėšos, teikiant programas;
  - 19.2. savivaldybės biudžeto lėšos;
  - 19.3. kitos teisėtai įgytos lėšos.

VI. PROGRAMOS ADMINISTRAVIMAS

20. Lėšas Programai skiria Savivaldybės taryba, tvirtindama rajono biudžetą.
21. Šią Programą administruoja asignavimų valdytojas – Šilalės rajono savivaldybės administracija.
22. Siekiant įgyvendinti Programos tikslą ir uždavinius, finansuojami projektai:
  - 22.1. susiję su etninės kultūros tyrimais, išsaugojimu, puoselėjimu, plėtra ir sklaida;
  - 22.2. edukacinės programos, skirtos etninės kultūros sklaidai;
  - 22.3. etninės kultūros pakraipos meninės saviraiškos;
  - 22.4. etninės kultūros paveldo;
  - 22.5. kultūrinių– etninių mainų;
  - 22.6. rajono kultūros paveldo, krašto istorijos, etninę kultūrą propaguojančių leidinių.
23. Šilalės rajono savivaldybės tarybos sudaryta Etninės kultūros plėtos valstybinės programos įgyvendinimo Šilalės rajone komisija, veikianti pagal Tarybos patvirtintus veiklos nuostatus, organizuoja Programos paraiškų atranką, skelbia apie ją viešai, svarsto paraiškas ir atranka projektus finansavimui.
24. Programos komisija parengia ir teikia Administracijos direktoriui tvirtinti paraiškos ir sutarties formas.
25. Įstatymų nustatyta tvarka Šilalės rajone įregistruotų ir(ar) Šilalės rajone vykdančių kultūrinę veiklą kultūros ir švietimo įstaigų, asociacijų užpildytos paraiškos priimamos Savivaldybės priimamajame.
26. Paraiškas galima teikti kasmet, programos komisijai paskelbus informaciją apie programos paraiškų atranką rajono spaudoje ir internetiniame puslapyje.
27. Norintys dalyvauti atrankoje pateikia:
  - 27.1. tiksliai ir išsamiai užpildytą paraišką;
  - 27.2. registracijos pažymėjimo kopiją;

27.3. įstatų ar nuostatų kopiją.

28. Paraiškas, atsižvelgiant į Programos tikslus, uždavinius ir reikalavimus, atranka komisija ir pagal atrinktas paraiškas siūlo suteikiamų lėšų konkretų dydį įstaigai ar asociacijai, priimdama protokolinius sprendimus.

29. Programos lėšomis įgyvendinamus projektus koordinuoja Švietimo, kultūros ir sporto skyrius ir Etninės kultūros plėtros valstybinės programos įgyvendinimo Šilalės rajone komisija.

30. Savivaldybės administracijos direktorius, patvirtinęs paraiškos sąmatą ir sudaręs lėšų finansavimo sutartį bei įforminęs finansavimą įsakymu, pasirašytų dokumentų (sutarties, sąmatos, įsakymo) kopijas pateikia Savivaldybės administracijos Buhalterijos tarnybai, kuri per 15 dienų perveda lėšas.

31. Paraiškos, kurios neatitinka Programos reikalavimų arba pateiktos po konkurso skelbime nustatytos datos, nefinansuojamos.

32. Komisija per 10 darbo dienų po komisijos posėdžio raštu informuoja paraiškų teikėjus apie finansavimą.

33. Gavęs informaciją, kad paraiška bus finansuojama, pareiškėjas per 15 darbo dienų Administracijos direktoriui privalo pateikti detalizuotą paraiškos projekto sąmatą.

34. Jei paraiškos sąmata dėl objektyvių priežasčių turi būti keičiama, pareiškėjas pateikia Administracijos direktoriui argumentuotą prašymą ir tikslina sąmatą.

VI. PROGRAMOS VERTINIMO KRITERIJAI

35. Programos priemonių įgyvendinimas bus vertinamas atsižvelgiant į tai, kiek:

35.1. išsaugota etninės kultūros vertybių (tautosakos įrašų, eksponatų);

35.2. išlikę gyvųjų tradicinės kultūros reiškinių;

35.3. parengta, išleista leidinių;

35.4. parengta edukacinių programų.

VII. ATSISKAITYMAS IR KONTROLĖ

36. Atsiskaitymas už lėšų panaudojimą reglamentuojamas Savivaldybės administracijos direktoriaus ir lėšų gavėjo (pareiškėjas, kurio paraiška buvo atrinkta) sudarytoje finansavimo sutartyje.

37. Įgyvendintų Programos priemonių ataskaita su išliekamąja vaizdine medžiaga (aprašymai, fotonuotraukos, filmuota medžiaga ir kt.) pateikiama Šilalės Vlado Statkevičiaus muziejui iki kitų metų sausio 15 d.

38. Už lėšų tikslingą panaudojimą atsako lėšų gavėjas.

39. Nepanaudotos lėšos turi būti grąžintos į sutartyje nurodytą sąskaitą iki einamųjų metų gruodžio 25 d.

40. Išaiškėjus, kad lėšos buvo panaudotos ne pagal paskirtį, lėšų gavėjas privalo lėšas grąžinti į sutartyje nurodytą sąskaitą.

41. Ginčai sprendžiami Lietuvos Respublikos įstatymų nustatyta tvarka.

42. Savivaldybės Kontrolės ir audito tarnyba ir Savivaldybės centralizuota vidaus audito tarnyba kontroliuoja paskirtų lėšų panaudojimą.
